

Életet adó városi fák

A londoni fák által nyújtott ökoszisztéma-szolgáltatásokat – vagyis a környezet természetes folyamataiból származó előnyöket – a közelmúltban 130 millió font (kb. 4750 milliárd Ft) értékűre becsülték.

Ez az érték évente még körülbelül 20 fonttal növekedhet, de a valós érték sokkal magasabb lehet, tekintettel arra, hogy nehéz feladat számszerűsíteni a fák tágabb értelemben vett előnyeit, és azt, hogy pontosan mennyi ideig élnek.

Ezzel a témával régóta foglalkozunk, a fákra vonatkozóan már a Kislabnyom hírlevél 85. számában bemutattuk a *Treconomics* nevű kezdeményezést, amelynek célja az élő fák értékének számszerűsítése. Az *University College London* kutatói most egy új módszertan segítségével a városi fák értékének meghatározására fókuszáltak, ami azért is fontos, mert a Föld lakosságának fele városokban él, és a városi fák létfontosságúak az

emberi egészség és jólét szempontjából. A fák árnyékot adnak, csökkentik az árvízveszélyt, megkötik a széndioxidot (CO₂), megszűrik a levegőszennyezést és élőhelyeket biztosítanak a madaraknak, emlősöknek és más növényeknek. Egy nagy, kifejlett fa helyettesítésének költsége több tízezer font, és kis fűcsemetékkel való helyettesítése azt jelenti, hogy csak sok évtized után tapasztalható majd a kifejlett fa „szolgáltatásaival” egyenértékű nettó haszon.

A legtöbb ember soha nem gondol úgy Londonra, mint egy erdőre. Mégis, több fát találunk Londonban, mint ott lakó embert. Az *University College London* kutatói által végzett új tanulmány azt bizonyítja, hogy a városi dzsungel képes elnyelni ugyanannyi széndioxidot, mint a trópusi esőerdők.

Az *University College London* kutatóinak csapata az Egyesült Királyság Környezetvédelmi Ügynöksége

által gyűjtött, nyilvánosan elérhető légi LIDAR (lézer alapú távérzékelés) adatokat használta a földi mérésekkel együtt, hogy megbecsülje Camden (London egyik belső kerülete) összesen 85 000 fájának biomassza tömegét.

A fák újfajta mérése segít, hogy új perspektívából lássuk őket. Néhány idős fa hihetetlen történeteket őriz, amelyek kutatásába könnyebben beláthatunk az új mérési módszerek segítségével.

A fenntarthatóbb és élhetőbb városok megteremtése szempontjából alapvető fontosságú a fák hatékonyabb értékelési módja. Mindennapi tevékenységeinkben, döntéseink során próbáljuk védelmezni, szaporítani őket!

*Fordítás és összefoglaló:
Péter Emőke, Eco-Trend Egyesület*

Megjelent a Kislabnyom hírlevél 2018. júliusi (108.) számában.

Zöld falat „épít” 11 ország Afrikában

Afrikában, a Szahara déli széle mentén, 11 ország fogott össze, hogy zöld falat építsen a klímaváltozás egyik, a régióban nagyon fontos hatása, az elsivatagosodás megállítására érdekében. A „fal” 15 km széles és 8000 km hosszú lesz, és átszeli az egész kontinentst. Példát mutat az összefogásra és egy sokszorosan pozitív fal „építésére”.

A 2007-ben indult összefogás és falépítés-ültetés kezdete óta Szenegál haladt a legjobban: eddig összesen 11 millió fát ültettek el a helyi közösségek aktív bevonásával. Bár a projekt már 10 éve elindult, még sok év munkája, valamint összesen kb. 8 milliárd dollár szükséges a befejezéséhez. Azonban a források nagyrészt már rendelkezésre állnak.

Ha elkészül, a zöld fal a világ csodáinak egyike lesz, és azt példázhatja, hogy az embereknek sikerült összefogniuk egy pozitív cél, és ugyanakkor nagyobb környezeti és társadalmi fenntarthatóság elérése érdekében.

Amellett, hogy a fák ültetésével megállítják az elsivatagosodás folyamatát, számos további pozitív hatást is elérnek, amelyeket Szenegálban már dokumentáltak is:

- a fák leveleinek lehullásával értékes komposzt keletkezik, és javul a talaj termőképessége;
- a fák környékén emelkedik a levegő nedvességtartalma, és kellemebb lesz a hőmérséklet;
- a fák árnyékot adnak, így egyrészt kevesebb öntözésre van szükség mezőgazdálkodás esetén, másrészt a fák árnyékában az emberek, a közösség is összegyűlhet;
- a fák gyökerei növelik a talaj vízmegtartó képességét, és ennek eredményeként Szenegálban korábban már kiszáradt kutak újra megteltek vízzel;
- korábban munkanélküliség és éhínség volt sok helyen, amelyet a fák ültetése többszörösen is segít megszüntetni, ezzel a helyi gazdaságot építve, erősítve:
 - egyrészt a talaj javuló termő- és vízmegtartó-képességének eredményeként a helyi közösségek – elsősorban a nők – zöldészes kerteket tudtak kialakítani;
 - másrészt az embereknek, szintén elsősorban nőknek, a zöld fal ültetése jól fizetett munkát ad;
 - harmadrészt a sivatagosodás és éhínség miatt eddig sokan elvándoroltak; mára az elvándorlás és migráció

szinte teljesen megszűnt: az emberek egyszerűen követik a zöld fal vonalát, amely mentén munkához és megélhetéshez jutnak;

- mindezek következtében a gyerekek iskolába járása is javult: mivel szüleiknek van munkájuk, és nem kell elvándorolniuk sem, a gyerekek tanulhatnak.

- Összefoglalva a faültetéssel egy, a klímaváltozás hatásaira nagyon érzékeny, azoknak jelentősen kitétt régió ellenálló képességét és klímaváltozáshoz történő adaptációját, alkalmazkodását segítik.

Végül fontos megemlíteni a zöld falnak a békéhez való hozzájárulását is. Olyan régióban ültetik a falat összefogással, ahol sok feszültség és háború van ma is, részben a szegénység és kilátástalanság következtében. A fák ültetése segít ezeket leküzdeni, ezeken túlmutatóan összefogni. És így összességében kevesebb ember kel majd útra ebből a régióból is Európa felé...

Vadovics Edina

Megjelent a Kislabnyom hírlevél 2017. decemberi (103.) számában.